

แบบประเมินบทความ/งานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ชื่อบทความ (ภาษาไทย) : ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก

(ภาษาอังกฤษ) : Factors that Affect the Taxation Local Tambon Administrative Region in the Eastern Border

ด.ว.สพ.วิภาสพรหมทอง

หัวข้อการพิจารณา

หัวข้อ	คะแนนประเมิน					ข้อแก้ไข / ข้อเสนอแนะ
	1	2	3	4	5	
1. บทคัดย่อ			✓			บทคัดย่อควรใช้ภาษาที่กระชับ ชัดเจน หรือย่อหน้าหนึ่งถึงสองประโยคก็พอ
2. Abstract			✓			"
3. บทนำ			✓			ควรอ้างอิงให้ครบและถูกต้อง ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย
4. วัตถุประสงค์การวิจัย/การศึกษา					✓	
5. วิธีการวิจัย/วิธีการศึกษา				✓		หากมีทั้งแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์ หรือใช้ทั้งวิธีสังเกตการณ์
6. ผลการวิจัย/ผลการศึกษา				✓		
7. สรุปผลการวิจัย/สรุปผลการศึกษา				✓		
8. อภิปรายผล/ข้อเสนอแนะ				✓		ข้อเสนอแนะควรสอดคล้องกับปัญหาที่ศึกษาได้
9. เอกสารอ้างอิง			✓			พิจารณาว่าเอกสารอ้างอิงที่นำมาใช้มีความเหมาะสมหรือไม่
10. ความใหม่และคุณค่าทางวิชาการ				✓		

(อาจมีเอกสารแนบหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม - ถ้ามี)

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก

ศิริวรรณ สุขประเสริฐ, ปราโมทย์ ถวิลรักษ์, จิราณัฐ ยวงทอง และปัทมา เกรรัมย์

สาขาวิชาการบัญชี คณะเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจันทบุรี

E-mail: sukprasert252@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก และเพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของผู้เสียภาษี ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีท้องถิ่น และด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ส่วนการคลังที่ทำหน้าที่ด้านบัญชีและการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก จำนวน 116 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบระดับมากที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของผู้เสียภาษี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ปัจจัยที่มีผลกระทบระดับมาก คือ ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ปัจจัยที่มีผลกระทบระดับปานกลาง คือ ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 และด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 และปัจจัยที่มีผลกระทบระดับน้อย คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ การจัดทำคู่มือระเบียบปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง รองลงมา คือ เชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดเก็บภาษีมาให้คำแนะนำในเรื่องแนวทางการปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดอบรมเกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นให้แก่เจ้าหน้าที่เป็นประจำ

คำสำคัญ: ปัจจัยที่มีผลกระทบ, การจัดเก็บภาษีท้องถิ่น, องค์การบริหารส่วนตำบล

Factors that Affect the Taxation Local Tambon Administrative Region in the Eastern Border

Siriwan Sukprasert , Pramote Tawinruk, Jiranoot Yuangthong and Pattama Karam

Department Accounting Social Technology Rajamangala University of Technology Tawan-ok Chanthaburi Campus

E-mail: sukprasert252@gmail.com

Abstract

This research The objective is to study the factors affecting the local tax collection of the Subdistrict Administration Organization in the border provinces of the Eastern region and to study guidelines for the improvement and development of local tax collection of the Subdistrict Administration Organization in the border provinces of the Eastern region in 5 areas, namely, knowledge about local tax laws of officials. Knowledge of taxpayers' local tax laws Technology used in local taxation The local tax filing documents And services and public relations The data was collected from the supervisors and the Finance Department who are responsible for the accounting and revenue collection of the Subdistrict Administration Organization in the border provinces of the Eastern region of 116 people. The tools used for data collection were questionnaires. And the statistics used in data analysis are percentage, mean and standard deviation.

The results showed that the respondents had factors affecting the local tax collection of the subdistrict administrative organization in the province, the border trade area in the eastern region. The overall image is medium ($\bar{X}=3.36$). The most influent factor is officers' knowledge of the law of local tax in officers ($\bar{X}=4.50$). Factor that have a large impact is public relations and services ($\bar{X}=3.92$). Moderate impact factor is the technology for keeping data of the local tax ($\bar{X}=3.21$). And document of filing local tax ($\bar{X}=2.70$). And factor that have a small impact is knowledge of the law of the local tax ($\bar{X}=2.48$) respectively.

Most of the respondents had an opinion about the ways to improve and develop the local tax collection at a moderate level. When considering each item, it was found that the first step was to create a manual for work procedures as a guideline. That is correct Next is "Inviting Experts in Tax Collection to give advice on local tax collection practices in the Subdistrict Administration Organization." And regularly provide training on local tax laws for staff

Keywords: factors affecting, local tax collection, Subdistrict Administration Organization

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลมีชื่ออย่างเป็นทางการว่า อบต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และเป็นการบริหารส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 6 พ.ศ.2552 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและบทบาทในการหารายได้เป็นของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยมีพระราชบัญญัติต่าง ๆ กำหนดไว้ เช่น พระราชบัญญัติภาษีโรงเรือน พระราชบัญญัติภาษีป้าย และพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องที่ ซึ่งรายได้หลักส่วนนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการนำไปพัฒนาส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นพัฒนาคน พัฒนาสังคม หรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ที่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รวมทั้งเกิดความสะอาดสวยงาม แต่เนื่องจากในปัจจุบันองค์การบริหารส่วนตำบลมักประสบกับปัญหาเรื่องการมีรายได้ที่จำกัด จึงส่งผลให้การจัดหาบริการสาธารณะไม่เพียงพอและไม่ทันกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ควบคู่กับการกระจายอำนาจการปกครองจากราชการส่วนกลางไปยังราชการส่วนท้องถิ่นมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาที่สำคัญหลายประการ เช่น การที่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องภาษี องค์การบริหารส่วนตำบลยังมีการ

ประชาชนสัมพันธ์ข่าวสารเกี่ยวกับภาษีให้ประชาชนได้ทราบน้อย ไม่ทั่วถึงและไม่ต่อเนื่อง บุคลากรที่จัดเก็บภาษียังมีน้อยเกินไป ซึ่งทำให้การจัดเก็บภาษีนี้อาจจะไม่ทั่วถึงและครอบคลุม

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น คณะผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก ซึ่งทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากหัวหน้างานและเจ้าหน้าที่ส่วนการคลังที่ทำหน้าที่ด้านบัญชีและการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัยทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลกระทบ วิธีการ และแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการจัดเก็บภาษีให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล เพื่อรองรับความเจริญเติบโตของเขตพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษในอนาคต

แนวคิด ทฤษฎีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล คือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบลที่อยู่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีพื้นที่เท่ากับตำบลแต่ละตำบล จัดตั้งมาจากสภาตำบลที่มีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดและมีจำนวนราษฎรไม่น้อยกว่า 2,000 คน โดยมีจุดมุ่งหมายสำคัญเพื่อดูแลทุกข์สุขและให้บริการประชาชนในหมู่บ้าน ตำบล เขต แทนรัฐบาลกลาง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และหน้าที่อื่นๆ ตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งมีงบประมาณและพนักงานเจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างการบริหารงานและอำนาจหน้าที่

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1-5 แบ่งโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 2 ส่วน ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนตำบล และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล และกำหนดให้จัดแบ่งการบริหารงานออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล ทำหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารทั่วไป งานธุรการ งานพิมพ์ติด งานการเจ้าหน้าที่ งานสวัสดิการ งานการประชุม งานเกี่ยวกับการตราข้อบังคับตำบล งานนิติการ งานการพาณิชย์ งานรัฐพิธี งานประชาสัมพันธ์ งานจัดทำแผนพัฒนาตำบล งานจัดทำข้อบังคับ งานประมาณประจำปี งานขออนุมัติดำเนินการตามข้อบังคับงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

2. ส่วนการคลังทำหน้าที่เกี่ยวกับการรับเงิน การเบิกจ่ายเงิน การฝากเงิน การเก็บรักษาเงิน การตรวจเงิน การหักภาษีเงินได้และการนำส่งภาษี งานเกี่ยวกับการตัดโอนเงินเดือน งานขออนุมัติเบิกต่อปีและขอขยายเวลาเบิกจ่าย งานการจัดทำงบแสดงฐานะทางการเงิน งบทรัพย์สิน หนี้สิน งบโครงการ เงินสะสม งานการจัดทำบัญชีทุกประเภท งานทะเบียนคุมเงินรายได้ รายจ่าย งานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

3. ส่วนโยธาทำหน้าที่เกี่ยวกับงานสำรวจ ออกแบบ เขียนแบบถนน อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ ฯลฯ งานการประมาณการค่าใช้จ่ายตามโครงการ งานควบคุมอาคาร งานก่อสร้างและซ่อมบำรุงทาง อาคาร สะพาน แหล่งน้ำ งานควบคุมการก่อสร้าง งานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 1-5 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลในด้านต่าง ๆ โดยมีหน้าที่ต้องกระทำและสามารถจัดทำกิจการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตราต่าง ๆ ดังนี้

มาตรา 66 องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม
มาตรา 67 ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องทำในองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ

7. คุ้มครองดูแลและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. การปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยการจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตาม

ความจำเป็นและสมควร

มาตรา 68 ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบลอาจทำกิจการในองค์การบริหารส่วนตำบลดังต่อไปนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภคและการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้า หรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ และสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้ามกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
11. การผังเมือง

2. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดิน

การภาษีอากร (Taxation) ตามหนังสือภาษีอากร ตามประมวลรัษฎากร 2556 จัดทำโดยกลุ่มนักวิชาการภาษีอากร กรมสรรพากรให้ความหมายของคำว่า ภาษีอากร คือ สิ่งที่มีรัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎรและนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมโดยมิได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษีอากร นอกจากนี้ยังหมายถึง เงินได้หรือทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล แต่ไม่รวมถึงการกู้ยืมหรือขายสินค้า หรือให้บริการในราคาทุนโดยรัฐบาล

นักเศรษฐศาสตร์ได้ให้ความหมายของคำว่า ภาษีอากร (Tax) ไว้แตกต่างกัน ตามมุมมองที่แตกต่างกันโดยสามารถแบ่งเป็น 2 แนวทางหลัก ๆ ได้ดังนี้

แนวทางที่ 1 การให้คำนิยามในแนวของการบังคับเก็บ คำนิยามในแนวของบังคับเก็บภาษีอากรที่เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายนั้นได้ให้คำนิยามของภาษีอากรไว้ดังนี้

ภาษี คือ สิ่งที่มีรัฐบาลบังคับเก็บจากราษฎร และนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของสังคมส่วนรวมโดยมิได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษี ลักษณะสำคัญของคำนิยามแนวนี้นี้ประเด็นที่สำคัญสองประการ คือ

ประการที่ 1 ภาษีที่มีรัฐบาลจัดเก็บจากราษฎรนั้นจะมีลักษณะของการบังคับ ซึ่งภาษีที่จัดเก็บอาจเป็นรายได้ สิ่งของ ผลประโยชน์หรือบริการจากผู้เสียภาษี

ประการที่ 2 ภาษีที่จัดเก็บได้นั้นจะต้องนำไปใช้เพื่อสังคมส่วนรวม ตัวผู้เสียภาษีจะไม่ใช่ว่าจะได้รับประโยชน์โดยตรงจากรัฐบาล ซึ่งต่างกับการซื้อสินค้าและบริการ แต่ผู้เสียภาษีจะได้รับประโยชน์ในทางอ้อมจากรัฐบาลแทน เช่น การป้องกันประเทศ การรักษาความสงบภายใน และสวัสดิการของสังคม เป็นต้น

จะเห็นได้ว่าคำนิยามตามแนวคิดแรกนั้นมีลักษณะไม่ครอบคลุมถึงภาษีบางชนิด ทั้งนี้ เพราะการจัดเก็บภาษีบางประเภทมิได้มีลักษณะบังคับโดยตรง แต่ผู้เสียภาษียินยอมเสียภาษีโดยสมัครใจหรือถูกบังคับทางอ้อม เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ภาระภาษีจะตกอยู่กับผู้บริโภค เป็นต้น

แนวทางที่ 2 การให้คำนิยามในแนวทางของการเคลื่อนย้ายทรัพยากรระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐบาล คำนิยามในแนวทางที่สองนี้จะพิจารณาถึงลักษณะของการเคลื่อนย้ายเงินได้หรือทรัพยากรระหว่างภาคเอกชนกับภาครัฐบาล โดยให้คำนิยามของภาษีอากรไว้ว่า ภาษี คือ เงินได้หรือทรัพย์สินที่เคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาล ยกเว้น การกู้ยืมและการขายสินค้าหรือบริการในราคาทุนของรัฐบาล โดยลักษณะของคำนิยามในแนวนี้นี้มีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ประการที่ 1 ภาษีอากร หมายถึง จำนวนเงินได้หรือทรัพย์สินที่ได้มีการเคลื่อนย้ายจากภาคเอกชนเพื่อไปสู่ภาครัฐบาล ซึ่งในที่นี้ย่อมหมายความว่า เมื่อรัฐบาลเก็บภาษีเพื่อไปใช้จ่ายในกิจการของรัฐบาลแล้ว ทรัพยากรที่จะเหลือไว้ในภาคเอกชนย่อมลดลง ซึ่งจะมีผลกระทบต่อการใช้บริโภค การออม และการลงทุนของเอกชน

ประการที่ 2 คำนิยามดังกล่าวนั้นได้ยกเว้นการกู้ยืมของรัฐบาลและการขายสินค้าและบริการในราคาทุนของรัฐบาล ทั้งนี้ เพราะว่าการกู้ยืมของรัฐบาลนั้นเป็นแต่เพียงการยืมไปใช้เป็นการชั่วคราว ซึ่งรัฐบาลจะต้องจ่ายคืนในภายหลัง ดังนั้น จึงเท่ากับว่าไม่มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนไปยังภาครัฐบาล ส่วนการขายสินค้าหรือบริการในราคาทุนนั้นก็ถือว่าไม่มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนไปสู่ภาครัฐบาลเช่นกัน

ประการที่ 3 การขายสินค้าและบริการในราคาที่สูงกว่าต้นทุนของรัฐบาลจะถือว่าเป็นภาษี เพราะได้มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากภาคเอกชนไปยังภาครัฐบาล อย่างไรก็ตาม ยังมีในกรณีภาครัฐบาลขายสินค้าหรือบริการในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนของรัฐบาลนั้น จะเรียกว่าอะไร ลักษณะเช่นนี้ถือว่าการเคลื่อนย้ายทรัพยากรจากภาครัฐบาลไปยังภาคเอกชน ซึ่งถือว่ารัฐบาลให้ความช่วยเหลือหรือเงินอุดหนุนแก่ผู้ใช้สินค้าหรือบริการ ในกรณีนี้ถือว่าเป็น Negative Tax หรือภาษีติดลบ

ลักษณะของภาษีอากรที่ดี

Adam Smith นักเศรษฐศาสตร์ผู้มีชื่อเสียงชาวอังกฤษ ซึ่งถือเป็นบิดาแห่งการภาษีอากรได้กล่าวไว้ในหนังสือ The Wealth of Nation เมื่อปี ค.ศ. 1776 ว่า หลักการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีนั้นจะต้องประกอบด้วยหลักเกณฑ์ 4 ประการ หรือที่เรียกว่า Adam Smith's Canons ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ต้องให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้เสียภาษี โดยจะต้องยึดหลักว่าผู้ที่มีรายได้มากควรจะต้องเสียภาษีมาก คนที่มีรายได้น้อยควรเสียภาษีน้อยตามกำลังความสามารถในการชำระภาษี (Ability to Pay) ของแต่ละคน
2. ต้องกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดเก็บให้รัดกุมและแน่นอน เช่น ผู้เสียภาษีจะต้องชำระภาษีเมื่อใด ที่ไหน ถ้าผู้ใดละเลย หลีกเลียง หรือล่าช้า จะต้องได้รับโทษอย่างไร เป็นต้น
3. ต้องอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้เสียภาษีมากที่สุด เช่น ควรกำหนดช่วงเวลาในการชำระภาษีให้นานพอสมควร เพื่อให้โอกาสแก่ผู้เสียภาษี และควรใช้วิธีการที่ง่ายไม่ยุ่งยากซับซ้อน เพื่อมิให้ผู้เสียภาษีเกิดความเบื่อหน่าย หรือให้ผ่อนชำระได้ในกรณีที่ต้องเสียภาษีเป็นจำนวนมาก เป็นต้น
4. ต้องถือหลักจัดเก็บในอัตราที่ต่ำแต่เก็บได้มากและทั่วถึงดีกว่าที่จะเก็บในอัตราสูงแต่เก็บได้น้อย เนื่องจากเก็บแต่เฉพาะคนที่มีรายได้มาก อีกประการหนึ่งก็คือ การเรียกเก็บภาษีในอัตราสูง ย่อมเป็นการยั่วให้ผู้เสียภาษีเกิดความรู้สึกเสียตายเงินและพยายามหลีกเลี่ยงภาษี

โดยสรุปแล้วการจัดเก็บภาษีอากรที่ดีต้องอาศัยหลักการต่อไปนี้

1. หลักความยุติธรรม การเสียภาษีอากรควรคำนึงถึงความสามารถหรือรายได้ของผู้ประกอบการและประชาชนผู้เสียภาษีเป็นหลัก เช่น คนที่มีรายได้มากก็เสียภาษีมาก คนที่มีรายได้น้อยก็อาจเสียภาษีน้อยหรือไม่เก็บเลย คนที่มีรายได้เท่าเทียมกันก็ควรเสียเท่ากัน
2. หลักความแน่นอน เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่การเก็บภาษีจะต้องมีความแน่นอน เพราะผู้ประกอบการและประชาชนผู้เสียภาษีจะได้ใช้ในการวางแผนเกี่ยวกับภาษีของตนเอง ความแน่นอนนั้นต้องแน่นอนในเรื่องดังต่อไปนี้
 - 2.1 ช่วงระยะเวลาที่ต้องเสียภาษี หมายความว่า ในการเสียภาษีอากรจะต้องมีกำหนดเวลาแน่นอนว่าต้องชำระเมื่อไร เช่น ต้องยื่นแบบแสดงรายการค้าภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายให้นำส่ง ณ ที่ว่าการอำเภอหรือเขตท้องที่ภายใน 7 วัน นับตั้งแต่วันสิ้นเดือน เป็นต้น
 - 2.2 วิธีการเสียภาษี ควรกำหนดให้ผู้เสียภาษีทราบว่าได้เงินประเภทใด เสียภาษีอย่างไร
 - 2.3 จำนวนภาษี ควรมีการกำหนดอัตราภาษีที่จะต้องเสียให้แน่นอน เงินรายได้เท่าใดอยู่ในเกณฑ์จะต้องเสียภาษีเงินได้ หรืออยู่เกณฑ์จะต้องเสียในอัตราเท่าใด หรือจะต้องเสียอย่างน้อยอย่างมากที่สุดเป็นจำนวนเท่าใด
3. หลักความสะดวก ภาษีทุกชนิดควรให้ความสะดวกแก่ผู้เสียภาษี ทั้งวิธีการเวลาและสถานที่ที่ต้องเสียภาษี เช่น สามารถยื่นแบบรายการผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถชำระภาษีได้ผ่านที่ทำการไปรษณีย์ธนาคาร หรือร้านสะดวกซื้อ เป็นต้น
4. หลักความประหยัดและมีประสิทธิภาพ ภาษีอากรที่ดีต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีให้ต่ำที่สุด โดยพิจารณาทั้งผู้จัดเก็บภาษีและผู้เสียภาษี
5. หลักการอำนวยความสะดวก การเก็บภาษีอากรจากประชาชนควรเก็บเฉพาะประเภทที่สามารถทำรายได้ได้ดี ไม่ควรจัดเก็บภาษีหลายประเภทมากเกินไป การที่ภาษีอากรจะผลิตรายได้ให้มากนักน้อยเพียงใด นอกจากอัตราภาษีแล้วยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไข 2 ประการ คือ

5.1 ลักษณะของฐานภาษี ได้แก่ ฐานกว้าง คือ ภาษีอากรที่จัดเก็บครอบคลุมถึงผู้เสียภาษีอากรจำนวนมากหรือมีกิจการที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีจำนวนมากย่อมสามารถจัดเก็บได้มากกว่าภาษีอากรที่มีฐานแคบ

5.2 ขนาดของฐานภาษี ได้แก่ การที่เก็บภาษีจากฐานที่มีขนาดใหญ่ คือ เก็บได้เป็นจำนวนมากจากผู้เสียภาษีแต่ละราย แม้ผู้เสียภาษีดังกล่าวจะมีจำนวนน้อยก็สามารถเก็บภาษีได้มาก

6. หลักความยืดหยุ่น คือ การจัดเก็บภาษีอากร ควรมีความยืดหยุ่นตามสภาพภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่เปลี่ยนไป เช่น เมื่อเศรษฐกิจของประเทศดีประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นรัฐอาจเพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่มจาก 7% เป็น 10% เป็นต้น

7. หลักการยอมรับของประชาชน คือ การจัดเก็บภาษีอากรที่ดีนั้น ประชาชนควรจะยอมรับและยินดีที่จะได้เสียภาษีมากกว่าการหลีกเลี่ยง

8. หลักการบริหารที่ดีนั้น วิธีการที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีอากรนั้นควรจัดเก็บอย่างมีประสิทธิภาพที่รัดกุม มีประสิทธิภาพในการจัดเก็บ และสามารถควบคุมการหลีกเลี่ยงภาษีอากรได้อย่างดี

3. แนวคิดการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่สำคัญตามกฎหมายในการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ การให้บริการทางสังคม การดูแลรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ฯลฯ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่น การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่าย ซึ่งเป็นภาระค่อนข้างมากสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบล กฎหมายได้กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้บางประเภทเป็นของตนเอง เพื่อให้สามารถบริหารกิจการภายใต้ขอบเขตและอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ได้ เช่น รายได้จากภาษีอากร รายได้จากค่าธรรมเนียมต่าง ๆ รายได้จากเงินอุดหนุน เงินกู้ เป็นต้น

หลักการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลประกอบไปด้วยภาษีดังนี้

- 1) ภาษีป้าย
- 2) ภาษีบำรุงท้องที่
- 3) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

1) ภาษีป้าย

กฎหมายที่ให้อำนาจท้องถิ่นจัดเก็บภาษีป้าย คือ พ.ร.บ.ภาษีป้าย พ.ศ.2510 ผู้ที่มีหน้าที่เสียภาษี ได้แก่ เจ้าของป้าย แต่ถ้าในกรณีที่หาตัวผู้เสียภาษีไม่ได้ผู้ครอบครองป้ายจะต้องเป็นผู้เสียภาษีป้าย

ฐานภาษี

เรียกเก็บจากป้ายตามขนาดและชนิดของป้าย โดยมีหลักสำคัญในการพิจารณาดังนี้

1.1) ป้ายที่ต้องเสียภาษี ต้องมีลักษณะ (มาตรา 6) ดังนี้

1.1.1) เป็นป้ายที่แสดงชื่อ ยี่ห้อ หรือเครื่องหมาย

1.1.2) มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการประกอบการค้าหรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้

1.2) ป้ายที่ไม่ต้องเสียภาษี

1.2.1) เป็นป้ายที่ไม่เข้าลักษณะป้ายตามมาตรา 6

1.2.2) เป็นป้ายที่ได้รับยกเว้นตามมาตรา 8 ดังนี้

- ป้ายที่แสดงไว้ ณ โรงมหรสพเพื่อโฆษณา มหรสพ
- ป้ายที่แสดงไว้ที่สินค้าหรือสิ่งห่อหุ้มหรือบรรจุสินค้า
- ป้ายที่แสดงไว้ในบริเวณงานที่จัดขึ้นเป็นครั้งคราว
- ป้ายที่แสดงไว้ที่คน หรือสัตว์
- ป้ายที่แสดงไว้ภายในอาคารที่ใช้ประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ แต่

มีพื้นที่ไม่เกินที่กฎหมายกำหนด

- ป้ายของราชการส่วนกลางภูมิภาคและท้องถิ่น

- ป้ายขององค์กรที่ได้ถูกจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์กรของรัฐและ

หน่วยงานที่นำรายได้ส่งรัฐบาล

- ป้ายของการธนาคารแห่งประเทศไทย ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารอาคารสงเคราะห์ และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย

- ป้ายของโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนที่ได้แสดง ณ บริเวณของโรงเรียนเอกชน หรือสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

- ป้ายของผู้ที่ประกอบกิจการเกษตร ซึ่งได้มีการค้าขายผลการผลิตอันเกิดจากการเกษตรของตน

- ป้ายของวัด หรือผู้ดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์จากศาสนา หรือการกุศล

- ป้ายของสมาคม หรือมูลนิธิ

- ป้ายตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

กำหนดระยะเวลาให้ยื่นแบบแสดงรายการ

ให้เจ้าของป้ายซึ่งจะต้องเสียภาษีป้าย ยื่นแบบแสดงรายการภาษีป้าย (ภ.ป.1) ณ ฝ่ายรายได้ สำนักงานเขต ซึ่งป้ายนั้นติดอยู่ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ป้ายที่ติดตั้งใหม่หรือมีการเปลี่ยนแปลงหลังจากเดือนมีนาคมที่มีการยื่นแบบภายใน 15 วันนับแต่วันติดตั้งหรือแสดงป้าย หรือนับตั้งแต่วันเปลี่ยนแปลงแก้ไขแล้วแต่กรณี ให้เจ้าของป้ายมีหน้าที่เสียภาษีโดยเสียเป็นรายปี ยกเว้น ป้ายที่เริ่มติดตั้งหรือแสดงในปีแรกให้เสียภาษีป้ายตั้งแต่วันติดตั้งหรือแสดงจนถึงวันสิ้นปี และคิดภาษีป้ายเป็นรายงวด งวดละ 3 เดือนของปี โดยเริ่มเสียภาษีป้ายตั้งแต่งวดที่ติดตั้งป้ายจนถึงงวดสุดท้ายของปี

2) ภาษีบำรุงท้องที่

ภาษีบำรุงท้องที่ หมายถึง ภาษีที่ได้ทำการจัดเก็บจากการถือครองและการทำประโยชน์ในที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ที่มีลักษณะเป็นภาษีทรัพย์สินประเภทหนึ่งโดยเรียกเก็บจากเจ้าของที่ดิน

- กฎหมายที่ให้อำนาจแก่ท้องถิ่นที่จัดเก็บภาษีประเภทนี้ คือ พ.ร.บ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ.2508

- ภาษีบำรุงท้องที่จัดเก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งใด ก็ถือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

- ผู้มีหน้าที่เสียภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ เจ้าของที่ดิน ซึ่งหมายถึง บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล โดยอาจมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือครอบครองที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน ถ้าบุคคลหลายคนเป็นเจ้าของร่วมกัน ให้บุคคลเหล่านั้นมีหน้าที่รับผิดชอบร่วมกันในการเสียภาษี

- ฐานภาษีบำรุงท้องที่ ใช้ราคาประมาณกลางของที่ดินเป็นฐานในการประเมินภาษี โดยต้องเป็นราคาปานกลางที่ดินตามที่คณะกรรมการตีราคาปานกลางที่ดินได้กำหนดขึ้นทุก ๆ 4 ปี ปัจจุบันใช้ราคาปานกลางของปี 2521 ถึง ปี 2524

- ที่ดินที่ไม่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ (มาตรา 8) ได้แก่ ที่ดินเป็นที่ตั้งพระราชวัง ที่ดินสาธารณะ ที่ดินส่วนราชการท้องถื่น ที่ดินเพื่อการพยาบาล การศึกษา ที่ดินใช้ในศาสนกิจสุสานที่มีได้รับประโยชน์ตอบแทน ที่การรถไฟ การประปา การไฟฟ้า ที่ดินที่มีการใช้ต่อเนื่องกับโรงเรียนที่ต้องเสียภาษีโรงเรียน และที่ดิน ฯลฯ

- อัตราภาษี ได้มีการกำหนดไว้ในบัญชีอัตราภาษีท้าย พ.ร.บ. ภาษีบำรุงท้องที่ พ.ศ. 2508

- ระยะเวลาการชำระภาษี ตั้งแต่เดือนมกราคม - เมษายน ของทุกปี

- เงินเพิ่ม เจ้าของที่ดินไม่ยื่นแบบแสดงรายการที่ดิน (ภ.บ.ท.5) ภายในกำหนด ต้องเสียภาษีเงินเพิ่มร้อยละ 10 ของจำนวนเงินที่ต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ ถ้ายื่น (ภ.บ.ท.5) ไม่ถูกต้องต้องเสียภาษีเงินเพิ่มร้อยละ 10 ของจำนวนเงินที่จะต้องเสียภาษีบำรุงท้องที่ดังกล่าว และถ้าชี้เขตแจ้งจำนวนที่ดินทำให้จำนวนที่ดินที่ต้องเสียภาษีน้อยลง ต้องเสียเงินเพิ่มอีกหนึ่งเท่าของภาษีบำรุงท้องที่ที่ประเมินเพิ่มเติม

3) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ภาษีโรงเรือนและที่ดิน หมายถึง ภาษีที่เรียกเก็บจากโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ กับที่ดินใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างนั้น หลักการสำคัญในการพิจารณาว่าทรัพย์สินใดอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดินพิจารณาได้ดังนี้

3.1) ผู้เสียภาษีต้องมีทรัพย์สิน อันได้แก่ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง และที่ดินที่ใช้ต่อเนื่องกับโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้าง คำว่า โรงเรือน ตามบทบัญญัติใน พ.ร.บ. ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ.2475 มิได้กำหนดคำนิยามไว้ แต่มีคำพิพากษาศาลฎีกาได้วินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานว่ามีความหมายธรรมดา โรงเรือน จึงน่าจะหมายถึง บ้าน ตึก อาคาร ร้านค้า โรงแรม โรงพยาบาล ฯลฯ ส่วนคำว่า สิ่งปลูกสร้าง มีลักษณะการก่อสร้างติดที่ดินเป็นการถาวร เช่น ท่าเรือ สะพาน ถังเก็บน้ำมัน เป็นต้น

3.2) ต้องไม่เข้าข้อบทยกเว้นภาษีตามมาตรา 9 และมาตรา 10 แห่ง พ.ร.บ.ภาษีโรงเรือนและที่ดิน พ.ศ. 2475 ดังนี้

3.2.1) พระราชวังอันเป็นส่วนของแผ่นดิน

3.2.2) ทรัพย์สินของรัฐบาลที่ใช้เพื่อการสาธารณะ และทรัพย์สินของการรถไฟ ทรัพย์สินของโรงพยาบาลสาธารณะ และโรงเรียนสาธารณะซึ่งกระทำการมิใช่เพื่อเป็นผลกำไรส่วนบุคคล

3.2.3) ทรัพย์สินที่ใช้เฉพาะศาสนิก และเป็นที่อยู่ของสงฆ์

3.2.4) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ซึ่งปิดไว้ตลอดปี และเจ้าของมิได้อยู่เองหรือให้ผู้อื่นอยู่นอกจากคนเฝ้า

3.2.5) โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างที่เป็นของการเคหะแห่งชาติที่ผู้เช่าซื้ออาศัยอยู่ มิได้ใช้เป็นที่พักสินค้า หรือประกอบการอุตสาหกรรม หรือประกอบกิจการหารายได้

มาตรา 10 โรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นซึ่งมีเจ้าของอยู่เองหรือให้ผู้แทนอยู่เฝ้ารักษา มิได้ใช้เป็นที่พักสินค้า หรือประกอบอุตสาหกรรม ไม่ต้องเสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน

ผู้มีหน้าที่ชำระภาษี

โดยทั่วไป ได้แก่ เจ้าของทรัพย์สินนั้น โดยแยกเป็น 2 กรณีตามมาตรา 40 ดังนี้

1. หากเจ้าของทรัพย์สิน อันได้แก่ โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ และที่ดิน เป็นเจ้าของเดียวกัน เจ้าของทรัพย์สินนั้นก็เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษี

2. ถ้าที่ดิน โรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นใด ๆ ที่เป็นของคนละเจ้าของ กฎหมายกำหนดให้เจ้าของโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ๆ ต้องเป็นผู้เสียภาษี

ระยะเวลาการชำระภาษี

ตั้งแต่เดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ ของทุกปี การผ่อนชำระตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2542 เป็นต้นไป ผู้มีหน้าที่เสียภาษีจะต้องขอผ่อนชำระค่าภาษีได้ในวงเงินค่าภาษีที่จะขอผ่อนชำระจะต้องมีจำนวนตั้งแต่เก้าพันบาทขึ้นไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก

2. เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หัวหน้างาน เจ้าหน้าที่ส่วนการคลัง เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชี เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นและรายได้ และผู้ช่วยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นและรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก จำนวน 193 แห่ง ประกอบด้วย จังหวัดสระแก้ว 67 แห่ง จังหวัดจันทบุรี 82 แห่ง และจังหวัดตราด 44 แห่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งได้สร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่กำหนดขึ้น ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และประสบการณ์การทำงาน

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยครอบคลุมเนื้อหา 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ 2) ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของผู้เสียภาษี 3) ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น 4) ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีท้องถิ่น และ 5) ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามต่อแนวทางปรับปรุงและพัฒนาในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำผลการศึกษาตามข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบ่งแบบสอบถามเป็น 3 ส่วน โดยพิจารณาถึงรายละเอียดให้ครอบคลุมความมุ่งหมายของการวิจัย
3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบเพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความถูกต้องของการใช้ภาษา และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย และขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
5. การทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 5.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try – out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน
 - 5.2 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Test) ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามเท่ากับ .947
6. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ดำเนินการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยแนบซองจดหมายตอบกลับไปพร้อมกับแบบสอบถาม และบางส่วนจัดเก็บด้วยตนเอง
2. ได้รับแบบสอบถามตอบกลับ จำนวน 116 ฉบับ พร้อมตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับไปดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย ซึ่งกำหนดให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถามดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102-103)

ระดับผลกระทบมากที่สุด	กำหนดให้ 5 คะแนน
ระดับผลกระทบมาก	กำหนดให้ 4 คะแนน
ระดับผลกระทบปานกลาง	กำหนดให้ 3 คะแนน
ระดับผลกระทบน้อย	กำหนดให้ 2 คะแนน
ระดับผลกระทบน้อยที่สุด	กำหนดให้ 1 คะแนน

แล้วหาค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 102 - 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00	หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50	หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50	หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50	หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50	หมายถึง มีผลกระทบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 การคำนวณหาคะแนนเฉลี่ย (Weight Mean Score) เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงและพัฒนาในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
 - 1.1 ร้อยละ (Percentage)
 - 1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)
 - 1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบคุณภาพเครื่องมือ
 - 2.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของแต่ละด้าน ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 116 คน ผลการวิจัยปรากฏตามตารางดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น	$\bar{X}$	S.D.	ระดับปัจจัยที่มีผลกระทบ	อันดับที่
1. ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่	2.48	0.42	น้อย	5
2. ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของผู้เสียภาษี	4.50	0.29	มากที่สุด	1
3. ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น	3.21	0.46	ปานกลาง	3
4. ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีท้องถิ่น	2.70	0.47	ปานกลาง	4
5. ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์	3.92	0.45	มาก	2
ภาพรวม	3.36	0.20	ปานกลาง	

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก ภาพรวมปัจจัยที่มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบระดับมากที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของผู้เสียภาษี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 ปัจจัยที่มีผลกระทบระดับมาก คือ ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.45 ปัจจัยที่มีผลกระทบระดับปานกลาง อันดับแรก คือ ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.21 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.46 รองลงมา คือ ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีท้องถิ่น ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.70 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และปัจจัยที่มีผลกระทบระดับน้อยที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.42

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 90.52 มีอายุระหว่าง 36-40 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 31.90 มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 มีตำแหน่งหัวหน้า ส่วนงานคลัง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 25 มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้าชายแดนภาคตะวันออก ภาพรวมปัจจัยที่มีผลกระทบอยู่ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.36 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.20 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อันดับแรก คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นของผู้เสียภาษี รองลงมา คือ ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บ ภาษีบำรุงท้องถิ่น ด้านเอกสารการยื่นแบบภาษีบำรุงท้องถิ่น และด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางปรับปรุงและพัฒนาในการจัดเก็บภาษีบำรุง ท้องถิ่น ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ การจัดทำคู่มือระเบียบปฏิบัติงานเพื่อ เป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง รองลงมา คือ เชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดเก็บภาษีมาให้คำแนะนำในเรื่องแนวทางการ ปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล และจัดอบรมเกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นให้แก่ เจ้าหน้าที่เป็นประจำ

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเขตการค้า ชายแดนภาคตะวันออก สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบ ภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ การบริหารงานด้านการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อรพรรณ เฟื่องสะท้อน และวิมลวรรณ สืบสวัสดิ์พัฒนา (2554) ศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานด้านการบัญชีและการบริหารงานคลังท้องถิ่น อำเภอเขาสมิง จังหวัดตราด พบว่า การ ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล ปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพในภาพรวมทั้ง 4 ด้าน เนื่องจากมี นโยบายและมีระเบียบชัดเจน โดยมีผู้บริหารกำกับดูแล

2. ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นของผู้เสียภาษี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายภาษี บำรุงขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤทัย มานิตย์ (2554) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อ การจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสิงห์บุรี ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน ส่งผลกระทบอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อวิเคราะห์เป็นรายข้อพบว่า มีผลกระทบที่มากที่สุด คือ ด้านความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบภาษีส่วนท้องถิ่น ของผู้เสียภาษี

3. ด้านเทคโนโลยีที่ใช้ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบภาพรวมอยู่ ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ มีการแจ้งช่องทางในการยื่นแบบชำระภาษีบำรุงท้องถิ่น ผ่านทางอินเทอร์เน็ตให้ประชาชนได้ทราบ ตลอดจนพัฒนาเทคโนโลยีและสิ่งอำนวยความสะดวกอย่างต่อเนื่อง ซึ่งไม่ สอดคล้องกับการศึกษาของ ศศิธร สีนอำพล (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าฬ่อ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร พบว่า การเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีบำรุง ท้องที่ ประชาชนผู้เสียภาษีการรับรู้ข้อมูลในหลักการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นน้อยกว่าร้อยละ 30 รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักการ จัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นที่ตามพระราชบัญญัติภาษีบำรุงท้องถิ่น พ.ศ.2508 และระดับทัศนคติของผู้เสียภาษีต่อการจัดเก็บภาษี บำรุงท้องถิ่นตามหลักเกณฑ์ที่ดีในการจัดเก็บภาษี มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

4. ด้านเอกสารการยื่นแบบชำระภาษีบำรุงท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบภาพรวมอยู่ใน ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ เอกสารที่ใช้ในการยื่นแบบชำระภาษีบำรุงท้องถิ่นสามารถ เข้าใจได้ยาก อาจเป็นเพราะว่าในการยื่นแบบภาษีต่าง ๆ จะต้องทำแบบฟอร์มที่ใช้ได้ทั่วประเทศ ดังนั้น เอกสารบางอย่างของ ทางราชการจะเป็นในลักษณะคำพูดแบบกฎหมาย ทำให้ประชาชนไม่เข้าใจ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เปมิกา แก้ว สุวรรณ (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลธารคีรี อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัด สงขลา พบว่า ปัญหาในการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลธารคีรี คือ กระบวนการและขั้นตอนในการจัดเก็บภาษี

ควรมีปรับปรุง ขั้นตอนในการปฏิบัติงานให้กระชับมากขึ้น และควรมีการลดขั้นตอนการบริการประชาชนที่มาขอรับบริการ และยังมีปัญหาเกี่ยวกับประชาชนหรือผู้ประกอบการไม่เข้าใจในระบบการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่ควร

5. ด้านการบริการและประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลกระทบภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า อันดับแรก คือ มีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กันยารรรณธ์ กำเนิดสินธุ์ (2556) งานวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ด้านการอำนวยความสะดวก ยังไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ปรากฏการจัดทำตัวอย่างของการกรอกข้อมูล ด้านการประชาสัมพันธ์ ขาดป้ายประชาสัมพันธ์และยังไม่ชัดเจนบางส่วน สื่อที่ใช้เผยแพร่ไม่ดึงดูดความสนใจ

ข้อเสนอแนะ

1. ควรจัดทำคู่มือระเบียบปฏิบัติงานเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติงานที่ถูกต้อง
2. ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านการจัดเก็บภาษีมาให้คำแนะนำในเรื่องของแนวทางการปฏิบัติงานการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นในองค์การบริหารส่วนตำบล
3. ควรจัดอบรมเกี่ยวกับกฎหมายภาษีบำรุงท้องถิ่นให้แก่เจ้าหน้าที่เป็นประจำ

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น. การบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล. (ออนไลน์). จาก : <http://www.dla.go.th>.
- กันยารรรณธ์ กำเนิดสินธุ์. (2556). ประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ของเทศบาล : ศึกษากรณีเทศบาลตำบลแหลมฟ้าผ่า อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, ปีที่ 7 (ฉบับที่ 1), หน้า 89.
- เครือวัลย์ ลิ้มอภิชาติ. (2531). หลักและเทคนิคการจัดการฝึกอบรมและพัฒนาแนวทางการวางแผนการเขียนโครงการ และการบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ.
- จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. การบริหารและการพัฒนาองค์การ. เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการบริหารและพัฒนาองค์การ (หน่วยที่2). นนทบุรี : โรงพิมพ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- บุญคง จางหันสิทธิ์. เศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์. เอกสารประกอบการสอนชุด หลักการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ. : สุวีริยาสาส์น.
- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2533: 204). การวัด การวิจัยและการประเมิน. มหาวิทยาลัยมหิดล. กรุงเทพฯ.
- บุรชัย เปี่ยมสมบูรณ์. (2540 : 45). การประเมินผลแบบรวมยอด. กรุงเทพฯ. บัญญัติการพิมพ์.
- ประชุม รอดประเสริฐ. (2529). การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- เปมิกา แก้วสุวรรณ. (2557). การพัฒนาการจัดเก็บภาษีขององค์การบริหารส่วนตำบลธารคีรี อำเภอสะบ้าย้อย จังหวัดสงขลา. รายงานการศึกษาอิสระ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2537 : 93). การวัดผลและการสร้างแบบสอบถามสัมฤทธิ์. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศศิธร สินอำพล. (2553). การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าผอ อำเภอเมืองพิจิตร จังหวัดพิจิตร. การค้นคว้าแบบอิสระ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2537). การประเมินโครงการทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ.
- สมฤทัย มานิตย์. (2554). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดสิงห์บุรี. การค้นคว้าอิสระปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต วิชาเอกการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.